

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
مدرسه علمیه صادقیه تبریز

پایان نامه سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

پیامدهای فضای مجازی بر هویت دینی

استاد راهنما:

خانم لیلا قربانی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین آقای مجتبی نظری

پژوهشگر:

زهرا فائزی

تابستان ۱۳۹۴

تحمیدیه

حمد و ثنا خدایی را که، علم و دانش را وسیله ی شناخت و عبادت و ترقی و وسیله -
ی رسیدن به سعادت و خوشبختی قرار داد و درود و سلام و فراوان بر منجی عالم بشریت و
سرور کائنات حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه وآله و سلم) که افلاک به خاطر
وجودشریفش آفریده شده است و نیز بر اصحاب کرام، که نهال درخت اسلام را پرورش داده
و به ثمر رسانیده اند و نیز بر پیروان راستین آن حضرت تا روز رستاخیز.

تقدیم به

محضر مبارک چهارده معصوم علیهم السلام خصوصاً مولانا بقیه الله الاعظم حضرت
مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و تمامی کسانی که ما را به راه راست انسانیت رهنمون
گشتند. و تقدیم به شهدای گمنامی که سرمشق ما و چراغ روشن هدایت ما در این وادی بی-
هویتی و بی دینی بوده و هستند.

تقدیر و تشکر

«مَنْ لَمْ يَشْكُرْ الْمَخْلُوقَ لَمْ يَشْكُرِ الْخَالِقَ»؛

از تمامی کسانی که در طول این پنج سال با دل و جان مرا در عرصه‌ی تحصیل یاری نمودند خصوصاً همسر مهربان و دلسوزم و دختر عزیزم که با تمام وجود مرا همراهی کرده و جاده‌ی ناهموار تحصیل را برایم هموار نمودند. و همچنین مادر عزیزتر از جانم که همیشه غمخوار من در تمام لحظات زندگی خصوصاً در این پنج سال بودند.

و تقدیر و تشکر از تمامی استادانی که در مدت این چند سال از عمق وجود برای ما سرمایه گذاری کرده و درس زندگی به ما آموختند. و در نهایت از استاد راهنمایم سرکار خانم قربانی و دوستان بسیار گرامیم خانم‌ها عاقل نهند، منیره محمدی خواه و موسوی تشکر کرده و توفیق روز افزونشان را از خداوند منّان خواهانم.

۲۲. صمدی، مهران، پدافند غیرعامل (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با رئیس جمهور ۸۶/۴/۹)، اجتماع و خانواده، چاپ اول، آذربایجان شرقی: یاس نبی، بی تا.
۲۳. طباطبائی، سید محمد حسین، آموزش دین، تنظیم سید مهدی ایت اللهی، قم: جهان آرا، بی تا.
۲۴. عذاری، سیدسعید کاظم، معالم الحکومه، چاپ اول، تهران: منصف، ۱۳۸۳.
۲۵. غراب، ناصرالدین، هویت شهری، تهران: انتشارات سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، ۱۳۹۰.
۲۶. فرهادیان، رضا، پایه های اساسی ساختار شخصیت در تعلیم و تربیت، چاپ اول، قم: موسسه ی فرهنگی تربیتی توحید، بهار ۱۳۷۶.
۲۷. قربانی، لیلا، ناتوی فرهنگی، چاپ اول، تبریز: پارلا، ۱۳۹۰.
۲۸. کاویانی، محمد، جوانان و تهاجم فرهنگی، قم: مرکز مطالعات و پژوهش های فرهنگی حوزه ی علمیه، ۱۳۸۲.
۲۹. کرم اللهی، نعمت الله، اینترنت و دین داری، چاپ اول، قم: موسسه ی بوستان کتاب، ۱۳۹۰.
۳۰. گلشنی، مهدی، از علم سکولار تا علم دینی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۷.
۳۱. مالرب، میشل، انسان و ادیان، ترجمه ی مهران توکلی، چاپ اول، تهران: نشر نی، ۱۳۷۹.

۳۲. مصباح یزدی، محمد تقی، تهاجم فرهنگی، چاپ دوم، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۷۸.

۳۳. مطهری، مرتضی، مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی، قم: صدرا، بی‌تا.

۳۴. معتمدنژاد، کاظم، وسایل ارتباط جمعی، چاپ ۶، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۶.

۳۵. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چاپ ۲۵، تهران: امیر کبیر، ۱۳۸۸.

۳۶. مک‌کوایل، دنیس، درآمدی بر نظریه‌ی ارتباط جمعی، ترجمه‌ی پرویز اجلالی، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۸۳.

۳۷. منطقی، م، راهنمای والدین در استفاده‌ی فرزندان از فضاهای ارتباطی جدید، چاپ دوم، تهران: عابد، ۱۳۸۸.

۳۸. موسوی خمینی، روح الله، صحیفه امام، جلد ۲۱، تهران: سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، ۱۳۶۱.

۳۹. نگارش، حمید، هویت دینی و انقطاع فرهنگی، چاپ اول، تهران: نمایندگی ولی فقیه در سپاه، ۱۳۹۰.

(ب) کتب عربی

۴۰. آمدی، عبد الواحد، شرح غررالحکم و دررالکلم، ترجمه محمد علی انصاری، جلد ۱، چاپ سوم، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۰.

۴۱. ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ترجمه‌ی حمید رضا شیخی، ج ۳، چاپ پنجم، قم: دارالحديث، ۱۳۸۴.

۴۲. حسن بن شعبه الحرانی، ابو محمد، تحف العقول عن آل الرسول، ترجمه‌ی جنتی عطائی، بی‌جا: علمیه‌ی اسلامیة، ۱۳۶۳.

۴۳. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۲۳، چاپ سوم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۲.

۴۴. رضا، مهیار، فرهنگ ابجدی عربی - فارسی، تهران: اسلامی، ۱۳۷۰.

مقالات

۴۵. بن شاب، آلبرت، «عشق ورزی در فضای مجازی»، سیاحت غرب، شماره ۳۰، سال سوم، ۱۳۹۱.

۴۶. حاج ملا میرزایی، حمید، «جایگاه فضای مجازی در فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی»، نشر دانش، شماره ۱۱۷، ۱۳۸۸.

۴۷. جلالی فراهانی، «پیشگیری اجتماعی از انحرافات سایبری»، مجله مجلس و پژوهش، شماره ۵۵، ۱۳۸۵.

۴۸. حسینی، محمد مصطفی، «اینترنت و سبک زندگی»، ماهنامه معارف، شماره ۹۷، ۱۳۹۲.

۴۹. رئوفی، محمود، «مولفه‌های هویت دینی»، دین و ارتباطات، شماره اول و دوم، زمستان ۱۳۸۹.

۵۰. رمضان، «من کیستم؟»، حدیث زندگی، شماره دوم، سال سوم، خرداد و تیر ۱۳۸۲.

۵۱. سروند، اکرم، ضرورت تبلیغ دین در فضای سایبری، فصلنامه‌ی صدق، شماره پنجم، ۱۳۹۳.
۵۲. محمد، سبجانی نیا، «جوان و بحران هویت»، مجله‌ی معارف اسلامی، شماره ۵۷، سال ۲۳، اردیبهشت ۱۳۸۳.
۵۳. شجاعی، محمد صادق، «نقش کارکرد رسانه‌ها در هویت یابی یا بحران هویت»، مجله‌ی حدیث زندگی، شماره ۲، سال سوم، ۱۳۸۲.
۵۴. شجاعی زند، علی‌رضا، «مدلی برای سنجش دینداری در ایران»، نشریه‌ی جامعه‌شناسی، شماره ۲۱، ۱۳۸۴.
۵۵. طالبان، محمدرضا، «چارچوبی مفهومی برای پیدایش دین‌داری در ایران»، دو فصلنامه اسلام و علوم اجتماعی، شماره ۲، ۱۳۸۸.

سایت‌ها

۵۶. مونوگرافی فضای سایبری شیعه.
۵۷. <http://www.adyannet.com/news>
۵۸. <http://www.balagh.ir/content>
۵۹. <http://www.cyberpolice.ir/news>
۶۰. <http://www.hamso.ir/news>
۶۱. <http://www.hemayatonline.ir>
۶۲. <http://www.leader.ir>
۶۳. <http://www.mouodnews.ir>
۶۴. <http://www.pajohe.ir>
۶۵. <http://rasekhoon.net>

۶۶. <http://www.shafaf.ir/fa/news>

۶۷. <http://www.tebyannews.ir>

۶۸. <http://www.wikipedia.org>